GAZETA LWOWSKA

W Piątek Nro. 67. 11. Czerwca 1824.

Wiadomości kraiowe.

Obwieszczenia C. K. Rządu kraiowego.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą raczył stósownie do przepisów naywyższego uniwersału z dnia 8. Grudnia 1820 nadać Wicentemu i Franciszce Strnadtom w Wiedniu na Breitenfeldzie pod Nrem. 40. mieszkaiącym dwuletni przywiley na poprawę, która co do istoty na tém zasadza się: »że aparatu, na który Wicenty Strnadt pod dniem 3. Listopada 1822 przywiley otrzymał, z większą oszczędnością drew i roboty do otrzymania czystego produktu akwawity, spirytusu i wódki bez odoru gorzalczanego użyć, a przytém ocet, likwor i wszystkie spirytusowe produkta z substancyi roślinnych i zwierzęcych robić i nakoniec wspomnione urządzenie w potrzebnym razie za aparat do palenia użyć można. Wydział lekarski nie znalazł ze względów zdrowia żadney przeszkody do wykonywania tego przywileiu.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z d. 3. Sierpnia r. z. raczył stósownie do przepisów naywyższego uniwersału z d. 8. Grudnia 1820 nadać Karolowi Zecchini, malarzowi mieszkaiącemu w Pawii przy ulicy Ś. Leonarda pod Nrem. 3995. i Piotrowi Antoniemu Mondini, właścicielowi ziemi, mieszkaiącemu w Pawii przy ulicy »*del Falcone*« pod Nrem. 1210. pięćletni przywiley na odkrycie »przenoszenia wzorków wyciskanych na każdey robocie z porcelany, maioliki i gliny garncarskiey. Przeciw wykonywaniu przywileiu tego nie zachodzi żadna przeszkoda ze względów zdrowia.

JW. Antoni Hra: Pawłowski, Kawaler Ces. Austr. Orderu Leopolda, właściciel dóbr Lubaczowa i JW. Roman Baron Karnicki Dziedzic Państwa Popiele, wspieraiąc użyteczność zamiarów Rządowych w celu ulepszenia chowu koni przez zaprowadzenie w kraiu C. K. stadników, ofiarowali z powodu zaprowadzonych teraz w ich dobrach C. K. stacyy tychże Stadników, potrzebne zabudowania, pierwszy na lat trzy, drugi na sześć, i takowe przez tenczas w stanie przyzwoitym utrzymywać przyrzekli. Za który to czyn patryiotyczny C. K. nadworna Rada woienna pomienionym Obywatelom, niniejszém publicznie i szczególniéy dziękuie.

Gazeta Pragska z d. 26. Maia zawiera: »Dnia wczorayszego przed południem raczył N. Pan dawać posłuchanie. Pod tenczas Jego Cesarzowicowska Mość Następca Tronu zwiedził Guberniium, dóm Stanów, C. K. Appellacyią, Forum z Tabulą Kraiową, Urząd płatniczy i główną Kassę, a zabawiwszy się na oglądaniu Władz wspomnionych od wpół do 10téy aż do 12téy udał się do prywatnego instytutu ciemnych i słabych na oczy. Cesarzowa Jéy Mość przybywszy także o godz. 11téy raczyła nie tylko wewnętrzne urządzenie tego instytutu obeyrzeć, ale oraz być obecną popisowi wychowańców z religii, działów umieiętności i robót ręcznych, odwiedziła nawet tych, na których odbyto operacyią, zawiadomiła się o urządzeniu potraw i więcéy iak po dwugodzinnym pobycie, okazawszy swoie upodobanie, opuściła instytut. O godzinie 5téy z południa wszystkie Nayiaśnieysze i dostoyne Osoby wraz ze swemi orszakami poiechały do C. K. uprzywileiowanego domu redutowego, i były na koncercie wyprawionym przez artystę Moschelesa. I przy téy sposobności, iak wszędzie, gdzie się tylko NN. Cesarstwo publicznie ukazali, przyięci byli z naywiększym zapałem. Dzisiay raczył N. Pan dawać prywatne posłuchanie, poczém oddał się sprawom Państwa. Jego Cesarzowicowska Mość Następca Tronu poiechał do zakładów Klemensa i Karola i obeyrzał tamże sale słuchalne, kaplicę zwierciadlaną, uważalnię, gabinet fizykalny i mineralogiczny, bibliotekę, laboratoryium chemiczne, salę promocyyną i teatr anatomiczny.«

Taż sama Gazeta z d. 27. Maia zawiera: »Dnia wczorayszego Cesarzowa Jéymość zwiedziła galeryią obrazów towarzystwa prywatnego miłośników kunsztów, gdzie kilka godzin strawiła. Po południu używał Dwór przeiazdki.

)(

Dzisiay przed południem byli NN. Cesarstwo w kościele Metropolitalnym na uroczystém nabożeństwie, a po południu odprawili swe modły przy zwłokach Sgo. Jana Nepomucena, na widok publiczny wystawionych. Wieczorem były pokoie u Dworu, na które znowu znaczna część Szlachty miała zaszczyt być wezwaną. NN. Cesarstwo Ichmość iakoteż i inne dostoyne Osoby, pomimo ciągle trwaiącey niepogody, cieszą się z pożądanego zdrowia.«

Gazeta Salcburgska z dnia 28. Maia donosi: »Dnia 25. t. m. rano udał się JCesarzowic. Mość Arcy-Xiążę Franciszek Karol na tak zwaną górę »Mönchsberg«, a ztamtąd do twierdzy. Poczém zwiedził szkołę dziewcząt w klasztorze Urszulanek, a poźniey Xiążęco-Arcybiskupski alumnat. Po południu poiechał JCesarzowic. Mość oglądać piękne mieysce Aigen, a wieczorem był na powtórnym koncercie w sali ratuszney. W d. 26. rano o godz. 5 1/2 wyiechał Jego Cesarzowic. Mość i Xiążę Metternich do Tegernsee w Bawaryi.«

— *Z Wiednia.* —

D. 31. Maia rano wyiechał ztąd do Neapolu Jego Królewic. Mość Xiążę Salerno, ze Swoią dostoyną Małżonką Arcy-Xiężną Klementyną i Jéy córką Xiężniczką Karoliną.

Podczas trzydziestego czwartego ciągnienia losów na dawne procentowe obligi, przedsięwziętego w d. 1. b. m. w skutek naywyższego Patentu z dnia 21. Marca 1818, wyciągniono rzęd 85ty. Rzęd ten zawiéra obligi bankowe pięćprocentowe, a mianowicie: Ner. 74,195 z czwartę częścią Summy kapitalnéy, tudzież Nr. 76,094 włącznie do Nru. 76,768 w ilości kapitalnéy 1,014,032 ZR. 12 1/2 kr., a w procentach według zniżonéy stopy 25,350 ZR. 48 1/4 kr.

Wiadomości zagraniczne.

Indyie Zachodnie.

Według listu z Port-au-Prince z d. 25. Marca umieszczonego w Gazetach Angielskich, czynią na wyspie S. Domingo wielkie przygotowania do obrony; Prezydent, Jenerał Boyer, zwiedził wszystkie brzegi, rozkazał woysku czynić obroty i rozporządził wznieść nowe szańce. Bawełny i kawy były wielkie zapasy, lecz handel szczególniey z Francyią bardzo słaby i nie wiele okrętów Europeyskich zawiiało do S. Domingo. O spisku wybuchłym w części niegdy Hiszpańskiéy, w skutek którego Boyer kazał cztérech hersztów rozstrzelać, list ten nic nie namienia.

Brazyliia i Portugaliia.

Kuryer w Nrze. z d. 20. Maia udziela wyimków z gazet urzędowych Lizbońskich: »Oprócz wiadomości iuż umieszczonéy, gazeta Lizbońska zawiéra z d. 4. Maia następuiący artykuł: Sprostować nam należy doniesienie nasze w Nrze. Sobotnim z dnia 1. Maia. 1) Rada Stanu nie miała w d. 30. z. m. posiedzenia, chociaż była zwołaną; 2) Minister Skarbu, Hrabia Povoa, trudni się tak, iak pierwéy, sprawami swego urzędu; 3) Minister Woyny, Hrabia Subserra, nie był uwięziony, lecz tylko się ukrył; 4) Milicyia, otrzymawszy rozkaz do wyruszenia nie ukazała się w ściesnionych kolumnach na placu Roscio, lecz poiedyńczo połączyła się z woyskiem liniiowym.« — Kuryier wyraża się względem tych wypadków w sposobie następuiącym: »Oczewista iest, że wybuchnął spisek, na którego czele była Królowa i iey Syn, atoli w części spełzł; czyli przez opór woyska, nie chcącego daléy ruszyć, czyli przez stałość ciała dyplomatycznego, nie wiadomo. Listy prywatne twierdzą, iż miano zamiar złożyć Króla i mianować Xięcia Michała Rejentem; sądziemy iednak, że krok ten tylko na ostatnią potrzebę był zachowany; życzono sobie ieno nabawić Króla boiaźnią i zniewolić go do zamierzanego systematu. I zdaie się, że tak dalece się to powiodło, iż Król w d. 3. t. m. wydał odezwę (zobacz Ner. przeszły Gazety naszéy), w któréy przeciwko wszystkim oskarzonym nakazuie sumaryczne postępowanie i wszystko co Syn Jego uczynił, przebacza z tego powodu, że natłok okoliczności nie dozwolił mu, rozmówić się uprzednio z Królem i Ministrami. Wystawić sobie trzeba, że wybuch takiego rodzaiu nie mógł zayść bez zamieszenia, atoli wszystkie doniesienia zgadzaią się na to, iż przy odeyściu statku pocztowego spokoyność była przywróconą. W każdym razie rzecz tę uważać należy iako domowe poróżnienie, w żadnym względzie nienaruszaiące owych zasad i kombinacyy, któreby popaść miały rozpoznaniu Gabinetów zagranicznych.«

Gwiazda z d. 24. Maia donosi: »Pierwsze Gazety Angielskie z d. 20. Maia zawieraią, iak to dniem wprzód zapowiadały, dokładne szczegóły względem ostatnich wypadków w Lizbonie. Atoli wiedzieć potrzeba, że naynowsze wiadomości nie sięgaią, iak do dnia 6go Maia.«

»Marszałek Beresford zawsze otacza Króla; nosi mundur Portugalski i zdaie się mieć u ludu powagę. Do prawdy podobna, iż on to w pierwszéy chwili zatrwożenia doradził

mieć w pogotowiu okręt Windsor-Castle, aby Król Jmć mógł nań wsiąść «

»Hrabia Subserra, były Minister Woyny, znalazł sposobność oyść na Angielskiey fregacie Lively, będąc wprzód kilka dni ukryty w domu Posła Francuzkiego.«

»Liczne patrole ciągną po ulicach w dzień i w nocy. Liczba uwięzionych tak dalece się pomnożyła, że musiano więźniów przenieść na okręty, aby innym mieysce wypróżnić. Dokładna lista wszystkich członków klubów rewolucyynych, za przywłaszczania Kortezów będących, dostała się do rąk Jnfanta. Wszyscy oznaczeni są pod imieniem wolnych mularzy.«

»Już w d. 29. Kwietnia wieczorem nadzwyczayne zaszły wypadki na wielkim balu, danym przez Posła Angielskiego. Towarzystwo zaięte było zabawą, gdy raptownie wszedł Jeneralny Intendent policyi. Hrabiego i Hrabinę Pamplona, iakoteż iey córkę i ich zięcia prosił na rozmowę. Damy odprowadził sam do ich powozu, a Hrabia i zięć iego wsiedli do powozu Królewskiego.«

»Poseł francuzki P. Hyde de Neufvilly zeszedł natychmiast, wsiadł do swego powozu i udał się za Hrabią Pamplona. Wszystko towarzystwo rozeszło się między 12 i 1szą. Ze świtem dowiedziano się, że woysko stoi pod bronią. P. Hyde de Neufville sam ieden z dyplomatycznego ciała, naywięcey nastawał, aby Król dał posłuchanie. Były Jenerał Intendent policyi zaraz na początku zbiegł; atoli go znowu przyprowadzono. Między uwięzionemi wymieniaią: Margrabiego de Valenza, Margrabiego de Frontreira, Hrabiego Parata, Hrabiego de Villaflor, Wice Hrabiego de Santa-Martha, Jenerała Fellis Fordoa i Pułkownika Perito Guedez. Z pierwszego pułku uwięziono 13 oficerów, z 4go 10, z 13go 9, z 16go 15. Tenże sam los spotkał wielu oficerów iazdy. Naywięcey zaś uwięziono z milicyi i gwardyi narodowey. Ogółem liczba wszystkich wynosi od 200 do 300 osób, według innych doniesień od 700 do 800 osób.«

»Rozeszła się wieść, że woyska francuzkie osadzić maią Portugalią. Gazeta Rządowa d. 27. Kwietnitnia powstaie na wieść tę zlemyślących.«

»Rozkaz dzienny z d. 1. Maia oznaymia woysku imieniem Infanta Don Miguela zupełne zadowolnienie za ich gorliwość w utrzymaniu władzy Królewskiey. Wtymże samym dziennym rozkazie wszystkie osoby uwięzione, wykazane są iako sprzysiężeni przeciw Władzy królewskiey.«

»Lizbona była przez trzy nocy rzęsisto oświecona, na znak tryumfu sprawy królewskiey nad rewolucyonistami.»

»Król otoczony wszystką swoią rodziną wuroczystym orszaku udał się do kościoła Panny Maryi dla podziękowania Bogu za powtórne ocalenie Tronu iego wiernych poddanych. Lud okazał nienawiść przeciwko wszystkim osobom, które do stronnictwa Kortezów należały.«

»Fregata The Eagle przybyła do Londynu na d. 18. Maia, przywiozła następuiącą wiadomość z Rio de Janniro z dnia 6. Marca. Eskadra brazylyyska złożona z dwóch fregat, iednego bryga i iednego przewozowego okrętu, wypłynęła z Rio dla blokowania Pernambuko, i o tey blokadzie zawiadomiono formalnie zagranicznych Konsulów. Lord Cochrane oczekiwał w Rio roztrzygnienia Sądu do rozpoznania praw zdobyczy ustanowionego, który wydać ma wyrok względem zdobyczy zabraney przez Flotę pod iego rozkazami będącą. Zdaię się ón tak być zniechęconym służbą brazyliyską, iż głośno wyrażał swe zdanie, że chce powrócić do Anglii.«

Hiszpanlia.

Dziennik rozpraw z d. 19. Maia zawiera następuiący list pisany do redaktora tegoż pisma z Madrytu z dnia 12. z. m. »Mości Panie! Ciekawa rzecz od kogo mewaią gazety Paryzkie swoie pewne wiadomości z Hiszpanii? Czytamy tu nieustannie o zaburzeniach i wypadkach, które szczęściem tylko w owych gazetach istnieią; w prawdzie 2 kompanie z korpusu Barona Eroles sciągły na siebie w Kataloni nieukontentowanie; atoli samo woysko hiszpańskie ie rozbroiło i spokoynie do domu odprawiło. Ten to iest iedyny tego rodzaiu wypadek, zaszły w całey Hiszpanii, i trzeba wyznać, iż po tak powszechney i nagle ukończoney rewolucyi nie można się na to użalać.

Jeńcy woienni, którzy według owych gazet za powrotem do kraiu maią zaburzać spokoyność lub tracić życie od pospólstwa, nie sprawili naymnieyszey obawy i ani włosa z głowy nie utracili.«

Tu, iak i na prowincyiach naywiększa panuie spokoyność, a co naypewnieyszym iest dowodem, to podatki, które zaczynaią do kass wpływać.

Oczekuiemy na pożyczkę, a pomyślne doniesienia, dochodzące nieustannie z naszych o-

sad, powiększaią nasz kredyt, okazuiąo, że w Ameryce mamy ieszcze niezmierne źródła. Rząd trudni się urządzeniem na nowo woyska i administracyią; woysko francuzkie, aż do zupełnego urządzenia naszego stać maiące, zachownie podziwienia godną karność, i zdaie się ieszcze być ożywione duchem swego dostoynego Wodza. Ani iedno żażelenie przeciw któremukolwiek z nich nie zaszło. Zaburzenia, które Portugalia doznała nic u nas nie zrządziły, chyba, że ieszcze więcey błogosławiemy pokóy. Król podpisał amnestyią; Skoro onę wszyscy Jeneralni kapitanowie prowincyy odbierą, umieszczona będzie w gazecie Madryckiey.«

»Mości Panie! taki iest rzetelny stan Hispanii. Niewierz WPan owym korespondentom, którzy czerpią ze źródła nadziei kary godnych rewolucyionistów lub polegaią na zawiedzioney ambicyi niektórych źle myślących.«

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Wiadomości z Londynu z d. 18. Maia zawieraią. Król Jego Mość ziechał do miasta w Sobotę, a w Niedzielę dał Lordowi Elden i Wellingtonowi posłuchanie.

W Izbie Wyższey stosownie do wniosku na dniu wczorayszym przez Hrabiego Liverpoła, uchwalono 50 głosami przeciwko 20 wydział do interesów irlandzkich.

Ytorbide popłynął do Mexiku, twierdząc, że go tamże znaczne wzywa stronnictwo.

Gazety Globe i Traveller donoszą, iż P. Elliot, urzędnik przy legacyi Angielskiey w Madrycie przybył z Ultimatum Dwora Hiszpańskiego. Takowe iak mówią, opiewa, iż Hiszpaniia nie uzna nigdy nie podległości żadnego z Państw Amerykańskich.

Okręt Królewski opuściwszy Rio, w d. 7. Marca zawinął do Portsmouth dnia wczorayszego, maiąc na pokładzie Króla Sandwichskiego, który naszego Monarchę chcę odwiedzić. Okręt ten przywiózł listy urzędowe. Na morzu pod Rio było ieszcze cztery francuzkie fregaty, trzy korwety i ieden bryg.

W Izbie Niższey odczytanie powtórne bilu względem zmielenia pszenicy, znacznego doznało oporu z powodu przełożonego przez P. Handley a w końcu cofniętego, dodatku, aby to zmielenie dopiero po 6 miesiącach nastąpiło.— Sir F. Burdett, chociaż sam maiętny ziemianin, chciał, aby zacny P. Huskison zadał sobie więcey pracy w wyłożeniu gospodarzom wieyskim ile się mylą w zdaniu o swoiem interesie. Handel zbożowy potrzebuie naybardziey wolności. Na pierwszy zaraz rzut oka wydaie się rzeczą dziwną, iż prawodawstwo myślało o sposobach przeszkodzenia dowozowi zboża. Im więcey się go wprowadza, tém większy maią odbyt rękodzielnie, a w stosunku tego odbytu podniesie się także cena zboża kraiowego. Wolny nieścieśniony handel zbożowy, więcey przyniesie kraiowi korzyści, niż wszelki inny środek, stawiaiąc go w możności pozbycia się wszelkich więzów, które ieszcze rozszerzaniu się wolnego handlu ogólnie przeszkadzały. Wiele wprawdzie mówią o wolnym handlu, lecz rzeczywiście ledwo iest ieszcze iedna iego gałęź wolna. Daleki od utyskiwania na to, iż wniesiony środek ubliża prawom zbożowym, ganię owszem, iż iest zbyt ograniczonym. Mam nadzieię, iż Pan Huskison poda rozciągleyszy wniosek, nic bowiem nie zasługuie bardziey na troskliwość rządu, i podług wszelkiego podobieństwa do prawdy nie może przynieść większego pożytku dla kraiu.

Francyia.

W Izbie Deputowanych rozpoczeto w d. 21. Maia obrady względem wyboru P. Benjamin Constant, Przeciwko temu mówili PP. Salaberry, Piet, Demoustier, Conen de Saint Luc; za tym: PP. Vandoeuvre, Bourdeau i Bonnet. W dniu 22. t. m. obrady te ukończono, a kiedy PP. Jenerał Foy i Hrabia la Bourdonnaye skończyli mowy miane za, a P. Simonneau przeciwko Benjamina Constantyna przypuszczeniu, i gdy ostatni w krótkości się przymówił, przystąpiono do głosowania przez gałki; P. Benjamin Constant utrzymał się większością 214 głosów przeciwko 168.

Niemcy.

Jego Królewicowska Mość Następca Tronu Bawarskiego, powrócił w nocy z d. 26go Maja do Tegernsee z podróży do Włoch. Równie przybył tamże Jego Cesarzowicowska Mość Franciszek Karol Austryiacki i C. K. Kanclerz Domu, Dworu i Stanu, Xiążę Metternich.

Mieszkańcy Monachium obchodzili w d. 27. Maia z nayważniejszą uroczystością urodziny Króla Jegomości.

Redakcyia Józefa Bensy; Druk J. J. Pillera.